SVERIGES RIKSDAG

Motion till riksdagen 2026/27:1238

av Alexandra Anstrell (M)

Livets slut och självbestämmande

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga att tillsätta en förutsättningslös utredning om självbestämmande vid livets slut och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Debatten kring dödshjälp till obotligt sjuka och människor i livets slutskede har pågått i flera decennier. Statens medicinsk-etiska råd släppte 2017 en rapport utifrån fördjupat arbete kring dödshjälp (Dödshjälp, Smer 2017:2) med fakta kring hur aktiv dödshjälp ges i ett antal andra länder. Tyvärr står vi ännu kvar och stampar utan att komma vidare till ett ställningstagande om införande av aktiv dödshjälp även i Sverige.

Att själv ha möjlighet att påverka sitt liv, även i livets slutskede, utgår från respekten för varje människas självbestämmande och yttersta ansvar för sitt eget liv, även i en svår situation. Att även då jag drabbats av obotlig sjukdom, är döende i livets slutskede eller då allt hopp är ute ha möjligheten att värdigt själv få besluta om hur mitt liv kan avslutas.

Med samma självklarhet som jag haft möjlighet att ta ansvar och göra aktiva val för hur jag vill leva mitt liv då jag varit frisk bör jag ha rättigheten att säga ”nu räcker det”, om jag drabbats av obotlig sjukdom.

När utgången är tydlig men resan dit oöverstiglig i mänskligt lidande hos såväl den drabbade som anhöriga och närstående bör jag ges rätten att själv vara ansvarig för mitt liv och dess avslut. Vi som land bör ge våra medborgare möjlighet att inom Sveriges gränser söka aktiv dödshjälp så att våra medborgare inte behöver hitta den sista utvägen genom resa till annat land för att ges rätten till ett värdigt och självvalt avslut. Det är inte värdigt ett lands skyldighet mot dess invånare. Det är stor vikt att riksdagen ger regeringen i uppdrag att utreda hur människor kan få avsluta sitt liv genom aktiv dödshjälp även i Sverige. I en utredning kan exempelvis ingå internationella jämförelser, etisk analys samt skydd mot påtryckningar.

Alexandra Anstrell (M)